

Vernieuwde benchmark scherper en toegankelijker dan ooit

De vraag naar een gedegen verantwoording en inzicht in de besteding van middelen is onverminderd actueel voor onderwijsbesturen. Zo constateerde de Onderwijsraad afgelopen jaar dat 'de discussies over bestedingen in het onderwijs lijden onder gebrekkig inzicht in hoe onderwijsinstellingen middelen besteden'. Het uitvoeren van een breed en gefundeerd onderzoek lijkt daarmee urgenter dan ooit.

De Onderwijsraad constateert dat het inzicht in de bestedingen matig is omdat er nauwelijks koppeling is tussen doel en uitgave, maar ook omdat een beeld over de redelijke hoogte van de uitgave ontbreekt. Daarom wordt de suggestie gedaan om met benchmarks en normeringen onderwijsinstellingen te helpen. Het inzicht in de totale bedrijfsvoering levert de sector handvatten waar te kunnen (bij)sturen, maar ook een gefundeerd antwoord op de vragen van alle belanghebbenden bij goed onderwijs. Dat zijn medewerkers, toezichthouders, maar ook de ouders. De benchmark van Berenschot is een geijkte methode om antwoord te geven op deze vragen. De uitkomst ervan ondersteunt bij verantwoording, geeft inzicht in normen voor formatie en kosten, focust op optimale en efficiënte inrichting en helpt bij een toekomstbestendige inrichting van de organisatie. Door automatisering is de tijdsbesteding voor aanleveren van gegevens met 80% gereduceerd en lukt het besturen om in een dag de benchmarkgegevens aan te leveren en een conceptresultaat van de benchmark te bekijken. Dit kunt u verwachten:

1. KERNACHTIGE VERANTWOORDING

De samenvatting toont de belangrijkste uitkomsten van de benchmarkvergelijking. U krijgt inzicht in de kenmerken van de groep organisaties waarmee is vergeleken en vervolgens de uitkomsten op een aantal veelgevraagde en cruciale indicatoren. Zo geeft u snel en eenvoudig inzicht in de formatie en kosten van uw bestuur aan toezichthouders, MR-leden, medewerkers of ouders. Daarbij krijgt u niet alleen overzicht over het eigen personeel maar ook inzicht in hoe dat zich verhoudt tot soortgelijke besturen. Hiermee

beantwoordt u vragen zoals: Besteed ik voldoende middelen aan het primair proces? Hebben we een groot bestuurskantoor?

2. OPTIMALISATIE EN EFFICIËNTIE

De uitslagen van de benchmark worden overzichtelijk gepresenteerd in tekst en beeld zodat u snel en eenvoudig de conclusies tot u kan nemen. De conclusie in de titel wordt met een grafiek of tabel toegelicht. Door het hele online rapport vindt u vergelijkingen met het gemiddelde van de groep, maar ook de laagste 25%. Het gemiddelde geeft een norm die u als bovengrens kunt hanteren voor een efficiënte inrichting. De norm voor de laagste 25% in de groep kunt u als ondergrens hanteren, waaronder de kans groot is dat de kwaliteit van dienstverlening in het gedrang komt. Zo krijgt u informatie die u helpt om te bepalen wat voor uw bestuur, met uw eigen situationele factoren de optimale omvang is. Met de afwijkingen en het berekende verschil weet u precies hoe groot de afstand tot de vergelijkingsgroep is en hoeveel kosten meer dan wel minder worden gemaakt in de vergelijkingsgroep. Zo kunt u bijvoorbeeld vragen met betrekking tot het lerarentekort beantwoorden: Heb ik mijn ondersteuningsorganisatie efficiënt genoeg ingericht, zodat leraren het werk optimaal kunnen doen?

3. NORMEN FORMATIE EN KOSTEN

Het blijft echter niet bij een overzicht op hoofdlijnen. De benchmark vergelijkt tot op afdelings- en functieniveau, waardoor u een gedetailleerd inzicht krijgt in waar uw organisatie de middelen inzet en hoe vergelijkbare besturen dat doen. Op deze manier biedt de benchmark niet alleen overzicht over kosten

1 **Inhoudsopgave** Berenschot

- 1 Referentiegroep
- 2 Overhead kosten aandeel van inkomsten
- 3 Overheadkosten per FTE
- 4 Overhead verdeling
- 5 Overheadpercentages
- 6 Primaire proces
- 7 Centralisering

2 **Uw overheadkosten per fte liggen daarentegen boven het gemiddelde van de referentiegroep** Berenschot

Overheadkosten per FTE

€ 1.176 (Referentiegroep)

€ 1.472 (Uw organisatie)

€ 296 (Verschil)

25,7% (Afwijking)

€ 385.451 (Totaal)

In bovenstaande grafiek hebben wij uw overheadkosten vergeleken met die van uw referentiegroep. Het bedrag is berekend door de kosten voor de overheadfuncties te delen door het totaal aantal formatieplaatsen van uw instelling en geeft aan hoeveel geld besteed wordt per formatieplaats binnen de organisatie. Zoals te zien is liggen de overheadkosten per fte van uw organisatie boven het gemiddelde van de referentiegroep.

3 **Onderstaande tabel laat per overheadcategorie zien hoe deze zich verhoudt tot de referentiegroep** Berenschot

Overheadcategorie	Uw organisatie	Referentie gemiddelde	Relatief verschil	Afwijking absoluut
Kosten salaris	2.801	1.188	194,0%	541.950
Bezuur en directie	8.123	8.123	100,0%	327.268
Financien en control	367	356	103,1%	3.388
Leidende zaken	17	17	100,0%	-1.195
Marketing en communicatie	31	31	100,0%	-17.888
Informatie en automatisering	271	340	79,7%	-22.527
Personeel en organisatie	327	347	94,2%	-48.192
Orderopg. & kwaliteit	264	336	78,6%	-47.199
Overheadspecifieke overhead	2.410	2.294	105,1%	-287.837
Totaal	15.647	14.472	108,1%	385.451

Bovenstaande tabel toont de overheadkosten (per fte) per overheadcategorie. De overheadcategorieën zijn gesorteerd (van hoog naar laag) op basis van de berekende afwijking met de referentiegroep.

4 **Centralisatie** Berenschot

Overheadcategorie	Uw organisatie	Referentie gemiddelde	Afwijking relatief
Bezuur en directie	3,25	3,39%	-3,7%
Personeel en organisatie	1,89	2,2%	-12,2%
Financien en control	1,19	2,4%	-5,3%
Informatie en automatisering	0,4%	0,4%	-100,0%
Leidende zaken	0,27	0,7%	-62,9%
Totaal	11,61	15,1%	-22,5%

Overheadcategorie	Uw organisatie	Referentie gemiddelde	Afwijking relatief
Bezuur en directie	3,22	3,22%	0,0%
Personeel en organisatie	1,82	2,2%	-18,2%
Financien en control	1,18	2,2%	-46,4%
Informatie en automatisering	0,4%	0,4%	-100,0%
Leidende zaken	0,27	0,7%	-61,4%
Totaal	9,33	10,2%	-9,2%

Mate van centralisatie: Tabel toont het aandeel (bijvoorbeeld) binnen de totale functie...

Centralisering van de overhead: Geeft naar het aandeel van de overheadkosten centraal geïntegreerd in andere overheadfuncties toe.

en formatie, maar ook inzicht door het te vergelijken met soortgelijke besturen en verklaringen door een relatie te leggen met trends en ontwikkelingen in de sector. Zo kunt u vragen beantwoorden zoals: Zijn er functies onderbezet of juist overbezet? Geef ik het geld aan mijn voorgenomen doelen uit? Besteed ik voldoende middelen aan het primair proces?

4. TOEKOMSTBESTENDIGE INRICHTING

Naast de samenvatting biedt het benchmarkplatform een detailoverzicht waarin interactief tot op functie-niveau kan worden ingezoomd en subcategorieën worden gepresenteerd zoals bijvoorbeeld de centrale functies en decentrale functies gesplitst. Met deze gedetailleerde informatie kunt u specifieke vragen met betrekking tot de continuïteit van de organisatie op lange termijn beantwoorden. Denk daarbij aan

“De Onderwijsraad constateert dat het inzicht in de bestedingen matig is omdat er nauwelijks koppeling is tussen doel en uitgave”

vragen zoals: Heb ik voldoende specialisten aangetrokken die de hedendaagse vraagstukken in de bedrijfsvoering kunnen oplossen? Heb ik voldoende onderwijsinnovatiekracht in huis? Heb ik voldoende geïnvesteerd in beleidsmatige slagkracht? Kan ik de omvang van het bestuurskantoor verantwoorden? Met de benchmark krijgt u overzicht en inzicht in de formatie en kosten. Daarbij krijgt u een indicatie van de verder te onderzoeken functies door een vergelijking op kosten en formatie met referentiegroepen. We kiezen er bewust voor om geen beoordeling van ‘goed’ of ‘fout’ te maken. De benchmark is bedoeld als leerinstrument waarmee besturen op een objectieve en betrouwbare wijze zich onderling kunnen vergelijken en leren van elkaar. We brengen focus aan door te laten zien waar kosten en/of formatie niet met elkaar in evenwicht zijn. Op die manier worden concrete indicaties afgegeven waar opvolging gewenst is.

Wilt u meer weten of met een testaccount zelf eens door de benchmark en het platform heen klikken? Stuur dan even een mail aan benchmarkonderwijs@berenschot.nl.